

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. VII.30.210/2012/6. szám

A Kúria a Dr. Sipka Ügyvédi Iroda ügyintéző dr. Sipka Péter ügyvéd) által képviselt H. Korlátolt Felelősségű Társaság felperesnek a Dr. Balogh Tibor Ügyvédi Iroda ügyintéző dr. Balogh Tibor ügyvéd által képviselt A. A. Kereskedelmi Zárkörűen Működő Részvénytársaság alperes ellen változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 6.G.40.150/2011. szám alatt indult és a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.926/2011/14. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett számú ítélettel szemben a felperes által 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Debreceni Törvényszék által vezetett cégnyilvántartásban Cg.09-09-019015 szám alatt bejegyzett egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság. Az alperest, mint zárkörűen működő részvénytársaságot ugyancsak a Debreceni Törvényszék tartja nyilván Cg.09-10-000369 cégjegyzékszám alatt. Az

alperesnek két részvényese volt, **H.S.** és **L.Cs.T.**, ez utóbbi részvényes a felperesi társaság megalapításával részvényeit a felperesbe apportálta, így ettől az időponttól 2010. május 4-étől az alperes részvényesei a felperes és **H.S.**. A részvényeseknek 150-150 db, egyenként 100.000 Ft névértékű névreszóló részvénye volt a fenti apportálás időpontjában. A felperes részvénytulajdonosát **L.Cs.T.** igazgatósági tag jegyezte be a részvénykönyvbe 2010. május 4-én. **H.S.** részvényes 2010. május 28-án "Bejegyzés szabálytalan. A bejegyzés nem jogosulttól származik" bejegyzést fogantatosított a részvénykönyvbe.

Az alperes vezető tisztségviselőinek megbízatása 2011. május 30-ával lejárt. Ezért **H.S.** mint részvényes, és az igazgatóság lejárt mandátumú volt tagja az alperes közgyűlésének az összehívását kérte a cégbírástól. A cégbírást a kérésnek eleget téve 2011. július 8. napjára közgyűlést hívott össze a napirendi pontok megjelölésével. Határozatképtelenség esetére 2011. július 12. napját tűzte ki. Tekintettel arra, hogy az első közgyűlés határozatképtelen volt, megismételt közgyűlés megtartására került sor. E közgyűlésen mindkét részvényes megjelent. A közgyűlés kezdetekor **H.S.** közölte, a felperes részvényesi minőségét nem ismeri el tekintettel arra, hogy a részvényesi minőségének részvénykönyvi bejegyzése szabálytalan volt, az alapszabály pedig úgy rendelkezik, hogy a közgyűlésen az a részvényes élhet szavazati jogával, aki a közgyűlés napját megelőző napon 12.00 óráig tulajdonosként bejegyzésre került a részvénykönyvbe.

A közgyűlésen a társaság 9 határozatot hozott. Az első határozat meghozatala után - jegyzőkönyvvezető, levezető elnök, szavazatok számlálásával megbízott személyek kijelölésére vonatkozó döntés - mivel a felperest szavazati jogának gyakorlásától elzárták, a felperes a közgyűlés színhelyét elhagyta. A közgyűlésen meghozott további határozatok szerint elfogadták a közbenső mérleget, döntöttek egy korábban előterjesztett változásbejegyzési kérelem visszavonásáról, tisztségviselőket választottak és a jegyzett tőkét 30.000.000 Ft-ról 150.000.000 Ft-ra emelték fel. A döntések a felperes távolléte miatt **H.S.**, mint egyedül jelenlévő részvényes szavazatával kerültek elfogadásra.

Az alperes - jogi képviselő útján - 2011. július 13-án terjesztett elő változásbejegyzés iránti kérelmet a cégbíráshoz. Ugyanezen a napon a felperes törvényességi felülgyeleti eljárást kezdeményezett az alperessel szemben, kérve a változásbejegyzési kérelem elutasítását. Arra hivatkozott, **H.S.** jogellenes módon megakadályozta abban, hogy a közgyűlésen részvényesi jogait

gyakorolja.

A cégbíróság 2011. július 13-án kelt végzésével az alperes által előterjesztett bejegyzési kérelemnek helyt adott, és a kért változásokat a cégjegyzékbe bejegyezte. Ennek megfelelően új vezető tisztségviselőket, cégvezetőt, az alapszabály módosítását, a jegyzett tőke felemelését, az új részvényfajtákat és a cég elektronikus elérhetőségének adatát jegyezte be.

A törvényességi felügyeleti kérelmet - külön végzésben ugyanaznap - azzal utasította el, hogy azzal szemben a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye. Utalt arra, hogy a felperes felhívás ellenére a részvényeit nem mutatta be, ezzel pedig nem tudta igazolni az eljárás lefolytatásához fűződő jogi érdekét.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2011. augusztus 24. napján érkezett keresetében kérte a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság mint Cégbíróság Cg.09-10-000369/73 számú változásbejegyző végzésének a hatályon kívül helyezését, és az alperes költségekben marasztalását.

Előadta, hogy a cégbíróságnak a változásbejegyzési eljárás során hivatalból kellett volna vizsgálnia azt, hogy a bejegyzési kérelem, a létesítő okirat, és a kérelem alapjául szolgáló mellékletek megfelelnek-e a jogszabályi rendelkezéseknek és a cégbíróságnak el kell volna bírálnia azokat a körülményeket is, amelyekre törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti beadványában utalt. Hivatalból kellett volna észlelnie, hogy nem volt szabályszerű a közgyűlés összehívása, a cégbíróság ugyanis csakis az ő korábban érkezett kérelme alapján intézkedhetett volna a közgyűlés összehívása felől. A cégbíróságnak észlelnie kellett volna, hogy a tisztségviselők megválasztása nem volt szabályszerű, hogy a felperes a közgyűlésen nem gyakorolhatta sem javaslattevési, sem szavazati jogát, a közgyűlés olyan kérdések felől döntött - alaptőke felemelése -, amely a napirendi pontok között nem szerepelt és a napirend nem tűzte a közgyűlés elé vihető kérdések közé a cégvezetői tisztség létesítését, ennek következtében a cégvezető megválasztását. A cégbíróság azt sem észlelte, hogy a 730 db elsőbbségi részvény kibocsátásával a felperesnek mint szintén korábban elsőbbségi részvénnel rendelkező részvényesnek a részvényesi jogai csorbultak, elsőbbségi részvényei alapján ugyanis nem gyakorolhatott elővásárlási jogot.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését vagy a tárgyalás felfüggesztését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint a felperes a per megindítására rendelkezésre álló jogvesztő határidőt elmulasztotta. A tárgyalás felfüggesztését azért tartotta indokoltnak, mert a felek között per van folyamatban közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt. Kifejtette, hogy a felperes jogai azért nem sérülhettek, mert a részvénykönyvbe nem került szabályszerűen bejegyzésre részvényesi minősége.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott, a cégbíróság bejegyző végzését hatályon kívül helyezte, és elrendelte a korábban hatályos adatok visszajegyzését. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperest a perindítási jog megilleti, mivel olyan személyről van szó, akinek a bejegyzési eljárás során előterjesztett törvényességi felügyeleti kérelmét a bíróság elutasította, a társasági határozat hatályon kívül helyezésére irányuló per pedig nem akadályozza a jelen per lefolytatását. **L.Cs.T.** igazgatósági tag volt az alperesnél és e tisztségében jogosult volt a részvénykönyvbe adatokat bejegyezni, így többek között a felperes részvényesi minőségét is. Az elsőfokú bíróságnak továbbá az volt az álláspontja, a törvényességi felügyeleti kérelem alapján a cégbíróságnak észlelnie kellett volna, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv és a jelenléti ív tartalma alapján nyilvánvaló, miszerint a felek között vita volt a szavazati jog kérdésében, illetőleg, hogy a közgyűlésen megjelent felperes szavazata figyelmen kívül maradt. Ennek következtében a közgyűlésen szabályszerű határozatok nem születhettek.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság által kifejtettek szerint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 65. § (1) bekezdése szerint a kérelemnek helytadó cégbejegyző végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, a végzés vagy az annak meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt az ügyész, valamint az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz - a rendelkezés őt érintő részére vonatkozóan - pert indíthat a cég ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt. A cégbíróság 73. sorszámu, - az alperesnek a 2011. július 12-i közgyűlésen meghozott határozatai alapján, az alperes által előterjesztett változásbejegyzési kérelemnek helyt adó - végzése a felperesre nem tartalmaz rendelkezéseket, ennek hiányában tehát a felperesnek nincs keresetőségi joga, a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezését törvényesen nem kérheti.

A felperes a Ctv. 74. § (3) bekezdése szerint törvényességi felügyeleti eljárás megindítására sem lett volna jogosult, tekintettel arra, hogy nincs helye törvényességi felügyeleti eljárásnak, ha az arra vonatkozó igény a Ctv. 65-70. §-ában

meghatározott, vagy más polgári perben, illetőleg közigazgatási eljárásban érvényesíthető. A felperes a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 45. § (1) bekezdésében meghatározott perben megtámadta a sérelmesnek ítélt közgyűlési határozatokat, a per az ítéltábla előtt Gf.III.30.857/2011. számon folyamatban is van.

A másodfokú bíróság nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a cégbíróság külön hozott végzést az adatváltozások bejegyzése, illetőleg a törvényességi felügyeleti kérelem elutasítása tárgyában, mivel a cégbíróság az egyéb jogorvoslati eszköz igénybevételének lehetősége miatt a kérelmező felperes törvényességi felügyeleti kérelmével érdemben nem is foglalkozhatott volna.

A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte a jogerős határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A felperes változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy a cégbíróságnak a bejegyzési eljárás során a Ctv. 46. § (1) bekezdése értelmében hivatalból kellett volna vizsgálnia azt, hogy a változásbejegyzési kérelem, a létesítő okirat, és a kérelem alapjául szolgáló mellékletek megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek. Ennek során figyelembe kellett volna vennie mindazt a tényt, amelyet előadott. Észlelnie kellett volna, hogy a július 8-i közgyűlési meghívó nem tartalmazta a napirendi pontok között sem az alaptőke felemelését, sem pedig a cégvezetői tisztség létesítését. Ennek megfelelően e kérdésekben nem is születhetett volna határozat. Sérelmezte, hogy a perben eljáró bíróság a Ctv. 65. § (1) bekezdését szűkítően alkalmazta. A bejegyző végzésnek nincsen ugyanis olyan rendelkezése, amely valamilyen módon őt is személy szerint ne érintené. Nyilvánvaló, hogy részvényesi helyzetét érinti az alaptőke nagysága, a kibocsátott részvényeknek a fajtája, a képviseletre jogosult, a cégvezető személye, az elsőbbségi részvények kibocsátásával kapcsolatos rendelkezés, mely a felperes hátrányára csorbitotta az őt elsőbbségi részvénye alapján megillető jogokat. A felperes kifejtette azt is, hogy a bejegyző végzés hatályon kívül helyezéséhez milyen jogi érdeke fűződik.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte annak helyes indokaira tekintettel.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta (Pp. 275. § (2) bekezdés) és megállapította, hogy a

felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A Ctv. másodfokú bíróság által is hivatkozott 65. § (1) bekezdése lehetővé teszi a bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti per megindítását többek között azon személy számára, akire a végzés rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés őt érintő része ellen.

Nem vitásan a cégjegyzékben szereplő adatok valójában mindegyik tag, részvényesi jogviszonyát, a jogviszony tartalmát érintik. A Ctv. 65. §-a által szabályozott pernek azonban nem az egyedi részvényt (tulajdonost) ért jogsérelem elhárítása a célja, mert arra más jogvédelmi eszközök állnak rendelkezésre, hanem az, hogy a cégnyilvántartásban, mint közhiteles nyilvántartásban ne szerepeljenek jogszabálysértő adatok, iratok.

A Ctv. 65. § (1) bekezdésében szereplő "akire a végzés rendelkezést tartalmaz" törvényi előírást éppen ezért kiterjesztően értelmezni nem lehet, és ezt a bírói gyakorlat mindig is szűkítően értelmezte (pl. korábbi jogszabály alapján született KGD 2001/307. sz. döntés). A perben legitimációja - rendkívüli kivételektől eltekintve - tehát annak lehet, akit a bejegyző végzés személy szerint, cégjegyzékbe bejegyzett adatként érint.

Helytállóan döntött ezért a másodfokú bíróság, amikor a keresetösségi jog hiánya miatt változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét és utasította el a felperes keresetét.

Ugyanígy helytállóan foglalt állást a másodfokú bíróság abban a kérdésben is, hogy a Ctv. 74. § (3) bekezdésben írt rendelkezés miatt nincs helye törvényességi felügyeleti eljárásnak, ha az arra vonatkozó igény a Ctv. 65-70. §-ában meghatározott vagy más polgári perben, illetőleg közigazgatási eljárásban érvényesíthető. Ezért a cégbíróságnak a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani, hiszen a felperes jogosult volt - mint ahogy azt meg is tette - a Gt. 45. §-ára alapítva a társasági határozat hatályon kívül helyezése iránt keresetet benyújtani. A bejegyzési eljárás alatt, ahhoz kapcsolódva, az kezdeményezhet sikerrel törvényességi felügyeleti eljárást, akit arra jogszabály feljogosít, és egyéb jogorvoslati lehetőséggel nem élhet. Ha a bejegyzési eljárás során előterjesztett törvényességi felügyeleti kérelmet a cégbíróság elutasítja, a bejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányuló

kereset érdemben akkor vizsgálható, ha a törvényességi felügyeleti kérelmet előterjesztő felperest a törvényességi felügyeleti kérelem előterjesztési jogosultság megillette, mely az adott tényállás mellett a korábban kifejtettekre tekintettel nem állt fenn.

Az érdemben helytálló jogerős döntést a fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta.

A Kúria az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM r. 3. § (3) és (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján ÁFA-val növelten állapította meg és kötelezte annak viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a felperest.

Budapest, 2013. március 12.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Bodor Mária sk.,
előadó bírő, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bírő